

MUNICIPIUL BACĂU

POLIȚIA LOCALĂ A MUNICIPIULUI BACĂU

Bacău, str. I. L. Caragiale nr. 2, 600064, jud. Bacău

www.politialocalabc.ro

E-mail: office@politialocalabc.ro
sesizari@politialocalabc.ro

Tel: 0234/575978
Fax: 0234/519385
Tel. cetățeanului: **0234/986**

COD OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL nr. 3338

GHID DE BUNE PRACTICI PENTRU PREVENIREA ACTELOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIU- LUI BACĂU

- *COD DE CONDUITĂ ANTICORUPȚIE*-

PAGINĂ ALBĂ

ART. 1 INTRODUCERE

Corupția definește un abuz activ sau pasiv al personalului în scopul obținerii de avantaje financiare private sau de alte beneficii.

Corupția reprezintă folosirea abuzivă a puterii publice în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup. Ca act antisocial, corupția este foarte frecvent întâlnită în societate și este deosebit de gravă deoarece favorizează interesele unor particulari, mai ales în aria economică, afectând interesele colective prin: însușirea, detumarea și folosirea resurselor publice în interes personal, ocuparea unor funcții publice prin relații preferențiale, încheierea unor tranzacții prin eludarea normelor morale și legale.

Corupția vizează un ansamblu de activități imorale, ilicite, ilegale realizate nu numai de indivizi cu funcții de conducere sau care exercită un rol public, ci și de diverse grupuri și organizații, publice sau private, în scopul obținerii unor avantaje materiale sau morale sau unui statut social superior prin utilizarea unor forme de constrângere, șantaj, înșelăciune, mituire, cumpărare, intimidare etc.

Printre cauzele care favorizează apariția corupției se regăsesc :

- slăbirea autorității statului datorită ineficienței instituțiilor acestuia, degradarea nivelului de trai al indivizilor, lipsa unor valori sociale însoțită de alterarea respectării principiilor morale, lipsa unei reforme la nivelul instituțional și legislativ care să fie în concordanță cu condițiile socio-economice. Corupția este un comportament necinstit, care presupune, practic, cel puțin doi actori:

- cel care își va utiliza în mod fraudulos puterea sau influența pentru a favoriza în schimbul unui avantaj;

- cel care va propune sau va furniza acest avantaj.

De altfel, o persoană care facilitează un act de corupție este un complice, iar cea care profită de acest act, beneficiind de avantajul necuvenit, este un beneficiar al actului de corupție. Acestea sunt de asemenea responsabile pentru acțiunile lor.

Se comite un fapt de corupție chiar dacă:

- cel care propune avantajul acționează prin intermediul unui terț (un intermediar, un agent comercial, un subcontractor, un fumizor, un partener);

- cel care primește avantajul nu este beneficiarul final (beneficiarul poate fi o rudă, un tert etc);

- acțiunea frauduloasă și acordarea avantajului necuvenit nu au avut loc simultan (avantajul necuvenit poate fi acordat anticipat sau mai târziu);

- dacă avantajul necuvenit ia alte forme decât darea de bani (poate fi vorba de obiecte materiale, de servicii oferite, de un avantaj privind reputația etc);

- dacă beneficiarul este un angajat din sectorul public.

ART. 2 CADRUL LEGAL

OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ.

ART. 3 PRINCIPII GENERALE

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual sunt cele prevăzute la art. 368 din OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ, respectiv următoarele:

- a) supremația Constituției și a legii, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;
- b) prioritatea interesul public, în exercitarea funcției deținute;
 - c) asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
 - d) profesionalismul, principiu conform căruia persoanele care ocupa diferite categorii de funcții au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
 - e) imparțialitatea și independența, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes, altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;
 - f) integritatea morală, principiu conform căruia persoanelor care ocupa diferite categorii de funcții le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;
 - g) libertatea gândirii și a exprimării, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
 - h) cinstea și corectitudinea, principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință;
 - i) deschiderea și transparența, principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;
 - j) responsabilitatea și răspunderea, principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător.

ART. 4 PRESTIGIU INSTITUȚIONAL ȘI LOIALITATEA FAȚĂ DE INSTITUȚIE

(1) Personalul Poliției Locale a Municipiului Bacău are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul autorității sau instituției publice, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Personalului îi este interzis:

- a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea POLIȚIEI LOCALE

A MUNICIPIULUI BACĂU, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale instituției;

- b) să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care POLIȚIA LOCALĂ A MUNICIPIULUI BACĂU are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;
 - c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
 - d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvaluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU, ale personalului acestuia, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;
 - e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU;
- (3) Prevederile alin (2) lit. a) - d) se aplica și după încetarea raportului de muncă, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene;
- (4) Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unor alte instituții publice, este permisă numai cu acordul superiorilor ierarhici.

ART. 5 ACTIVITATEA POLITICĂ

În exercitarea funcției deținute, personalului POLIȚIA LOCALĂ A MUNICIPIULUI BACĂU îi este interzis:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- c) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu, cât și în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;
- d) să afișeze în cadrul instituției însemne sau obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

ART. 6 INTERDICTIA PRIVIND ACCEPTAREA CADOURILOR, SERVICIILOR ȘI AVANTAJELOR

(1) Angajații POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, ce le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

Există:

- pe de o parte, în fiecare țară, legi care definesc corupția și stabilesc sancțiunile aplicabile pentru această infracțiune, a căror aplicare ține de autoritățile locale din țara respectivă;

- pe de altă parte, în anumite țări, legi care au valabilitate extrateritorială, care le permite autorităților acestor țări să sancționeze actele de corupție comise de persoanele și companiile din afara frontierelor.

(2) Persoanele care încalcă aceste reguli se expun astfel unor urmăriri simultane în mai multe țări, pentru

aceleași fapte;

(3) Prezentul Cod de conduită anticorupție nu abordează toate reglementările locale, care pot fi mai aspre decât regulile din prezentul Cod.

(4) Fiecare angajat al POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU trebuie să se informeze cu privire la legislația aplicabilă local, de la serviciile competente ale instituției.

ART. 7 CORUPȚIA ȘI ALTE FAPTE ILICITE

(1) Corupția este adesea însoțită de alte fapte ilicite, cum ar fi traficul de influență, favorizare, prezentarea unor situații financiare neconforme, utilizarea neadecvată a bunurilor companiei, șantajul, abuzul de putere, îmbogățire nejustificată. Aceste fapte constituite înfracțiuni penale în majoritatea țărilor și pot presupune existența unui act de corupție. De aceea, fiecare angajat trebuie să fie foarte vigilent.

ART. 8 CONFLICTELE DE ÎNTERESE

(1) Angajații POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU pot fi, de fapt, puși în situația de a primi propuneri, oferte sau cadouri din partea terților (furnizorilor, subcontractorilor, prestatorilor). Astfel, se pot găsi, în funcție de circumstanțe, într-o situație de conflict de interese care, în anumite cazuri, poate fi asimilată unei corupții pasive.

(2) Misiunea profesională a fiecărui angajat nu trebuie să intre în conflict cu interesul său personal. Dacă apare această situație, colaboratorul respectiv va trebui să-l informeze imediat pe superiorul său ierarhic.

ART. 9 PREVENIREA CORUPȚIEI NE PRIVEȘTE PE TOȚI.

(1) Corupția face ca, asupra angajaților să planeze riscuri importante privind sancțiunile (pedeapsa cu închisoarea, amenzi considerabile, interdicția de a exercita activitatea, excluderea de la licitațiile publice și/sau de la finanțarea internațională), dar și reputația.

(2) Dincolo de sancțiunile penale, corupția poate avea și consecințe în plan civil și contractual (rezilierea contractelor, despăgubirea terților lezați etc.).

(3) Se așteaptă ca fiecare angajat al POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU să își însușească prezentul Cod de conduită anticorupție.

ART. 10 RISCURILE DE CORUPȚIE ÎN ACTIVITĂȚILE POLIȚIA LOCALĂ A MUNICIPIULUI BACĂU.

(1) Achiziționarea de servicii și produse se vor efectua conform procedurilor prevăzute de Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice, prin organizarea de licitații publice și încheierea de contracte.

(2) Cu ocazia acestor activități, există situații diverse, în care angajații se pot afla în fața unui risc de corupție. În continuare sunt prezentate exemple de situații generale, care ar putea da posibilitatea unor fapte de corupție.

(3) Motive care ar putea duce la acte de corupție:

- a) încercarea de a favoriza obținerea unui contract sau a unei licitații;
- b) încercarea de a se afla într-o situație privilegiată (reguli favorabile privind precalificarea, criteriile de atribuire, mecanisme contractuale);
- c) încercarea de a obține decizii favorabile (prelungirea termenelor, lucrări suplimentare, acte adiționale, reclamații, recepție litigioasă);
- d) încercarea de a obține/acclera obținerea a:
 - unui serviciu;
 - orice altă decizie favorabilă;
- e) promisiunea unui avantaj necuvenit în favoarea celui care atribuie contractul sau licitația ori care participă la această atribuire:
 - transferuri de bani;
 - cadouri;
 - preluarea unor cheltuieli diverse;
 - promisiunea unor angajări/stagii imediate sau la termen;
 - cheltuieli de protocol (călătorii de agrement, invitații pentru persoane apropiate, invitații cu un cost excesiv);
 - acțiuni de sponsorizare cu implicații pentru factorul de decizie;

ART.11 FORME DE CORUPȚIE

(1) Corupția, sub toate formele sale, este interzisă.

(2) Niciun angajat al POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU nu trebuie să acorde, direct sau indirect, unui terț, nici să primească avantaje necuvenite, de orice natura și prin orice mijloc, cu scopul de a obține sau menține o tranzacție comercială sau un tratament preferențial.

(3) Fiecare angajat va evita raporturile cu terții susceptibili a-i pune personal în situația de a fi obligat și de a da naștere unor dubii cu privire la integritatea sa.

(4) Angajații POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU nu trebuie să ia inițiativa de a propune avantaje necuvenite susceptibile a fi considerate ca acte de corupție. Totuși, se pot afla în ipostaza de a se confrunta cu diverse situații, în care să facă obiectul unor solicitări provenite de la terți. Prezentul Cod explică ce conduită trebuie adoptată într-un astfel de caz.

(5) Acest cod de conduită se referă la regulile și la recomandările aplicabile în următoarele situații de risc:

- relații cu clienții în cadrul contractelor/licitațiilor publice sau private;
- cadourile;
- contribuțiile politice și sponsorizarea.

(6) Este imposibil de crea o listă exhaustivă a comportamentelor permise sau interzise, datorită multitudinii de situații și de contexte întâlnite. Fiecare angajat și fiecare organizație trebuie să dea dovadă de discernă-

mânt și bun simț.

(7) La modul general, fiecare angajat care are dubii cu privire la conduita care trebuie adoptată va trebui să respecte următoarea regulă de bază:

Nu încercați să rezolvați singur situația, discutați cu șeful ierarhic sau cu persoane pregătite să acorde suport în acest domeniu din cadrul institutiei.

Negocierea și executarea contractelor nu trebuie să dea posibilitatea unor comportamente sau fapte care ar putea fi considerate de corupție activă sau pasivă, ori de complicitate la trafic de influență sau de favoritism.

Nicio plata ilegală (sau altă formă de avantaj) nu poate fi efectuată direct sau indirect, în favoarea unui reprezentant, indiferent de motiv.

Riscul de corupție poate să apară în orice moment, atunci când cel care deține o anumită autoritate sau putere de decizie se hotărăște să o folosească în mod necorespunzător. Indiferent care ar fi situația, întregul personalul al POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU trebuie să dea dovadă de bun simț și vigilență, pentru a evita să poată fi pus în această situație și pentru a-i rezista.

ART.12 SITUAȚII DE RISC ȘI RECOMANDĂRI

(1) **Cadoul** reprezintă orice prestație în natură, care ar putea fi considerată ca o gratificație. Poate fi vorba de: înmânarea unui obiect material (ceas, stilou, carte etc.) sau de asumare a unei cheltuieli în contul beneficiarului (cheltuieli de călătorie, deconturi de cheltuieli, alte cheltuieli de orice natură).

(2) **Învițația** reprezintă orice operație de relații publice, care are ca scop împărtășirea cu beneficiarul a unui moment sau eveniment agreabil exclusiv sau partial profesional.

Învițațiile pot fi la:

- o masă la restaurant;
- un spectacol;
- o deplasare.

Oferirea cadourilor de afaceri este considerată adeseori ca un act de curtoazie, dar este necesară vigilență sporită pentru ca practica respectivă să nu poată crea un conflict de interese sau să poată fi asimilată unei tentative sau unui act de corupție. Principiile expuse în continuare sunt valabile pentru orice cadou/învițație efectuată direct sau indirect printr-un terț. Trebuie să fiți vigilenți în ceea ce privește contextul/circumstanțele.

Cadoul/învițația trebuie să aibă unicul scop de a dovedi stima sau grațitudinea, la modul general.

Nu trebuie să fie perceput/ă ca o recompensă pentru faptul că instituția a fost aleasă pentru a i se atribui un contract.

Prin valoarea sau frecvența sa, cadoul/învițația nu trebuie să creeze dubii cu privire la:

- onestitatea celui care îl oferă;
- imparțialitatea celui care îl primește;

- nici sa nu inspire suspiciuni de orice natură, în special privind un conflict de interese;
- nici să nu poată fi interpretat ca disimulând un act de corupție.

Recomandări

- Legile anticorupție interzic furnizarea cadourilor către un terț, cu scopul de a obține un avantaj necuvenit sau de a exercita în mod nejustificat o anumită influență asupra vreunei acțiuni oficiale;
- Valoarea cadoului/invitației trebuie să fie simbolică sau scăzută, având în vedere circumstanțele; cu cât cadoul/invitația este mai substanțială, cu atât va fi mai suspect;
- Evitați cadourile și invitațiile pe care bunul simț le consideră nepotrivite.

(3) Contribuții politice și sponsorizarea

Deși aceste acțiuni sunt legale în majoritatea țărilor, pot fi totuși criticabile, atunci când sunt legate de avantaje ilegale obținute în schimb, de care companie ar putea beneficia direct sau indirect. La modul general, donațiile sau cheltuielile realizate, chiar și indirect, pentru persoane publice presupun riscuri deosebit de ridicate și trebuie să facă obiectul unei vigilențe speciale.

Contribuții politice

Acestea sunt, donațiile sau darurile către partide, organizații politice sau sindicale, conducătorii partidelor politice, aleșii sau candidații la funcții politice sau publice. Aceste contribuții sunt fie interzise, fie sunt reglementate.

Sponsorizarea.

Aceasta este o tehnică de comunicare care constă, pentru instituție în contribuția financiară și/sau materială la o acțiune socială, culturală, în vederea obținerii unui avantaj direct: vizibilitatea valorilor instituției „sponsor” și sporirea notorietății sale. Contribuția prin sponsorizare nu se analizează ca o donație, ci ca o cheltuială de influență.

Recomandări

Orice proiect de donație /sponsorizare trebuie sa fie comunicat de către angajatul respectiv superiorului său ierarhic.

Legile anticorupție interzic oferirea donației/ sponsorizării către un terț, cu scopul de a obține un avantaj necuvenit sau de a exersa în mod nejustificat o anumită influență asupra vreunei acțiuni oficiale.

Circumstanțele recurgerii la donație/ sponsorizare, suma prevăzută și frecvența recurgerii la sprijin nu trebuie sa creeze dubii privind:

- onestitatea celui care îl oferă;
- imparțialitatea celui care îl primește;
- nici sa nu inspire suspiciuni de orice natură;
- nici sa nu poată fi interpretat ca disimulând un act de corupție.

De asemenea, trebuie să fiți vigilent în ceea ce privește contextul/circumstanțele: donațiile/sponsorizările trebuie evitate atunci când instituția este pe cale de a încheie un contact cu organizația re-

prezentată de solicitant.

Donațiile/sponsorizarea nu trebuie să fie percepute ca o recompensă pentru faptul ca instituția a fost aleasă pentru a i se atribui un contract.

Transparența ridicată. Recomandări

Orice donație/sponsorizare trebuie oficializată și documentată. De asemenea, trebuie precizate identitatea beneficiarului și utilizarea prevăzută pentru donație/sponsorizare.

Orice donație/sponsorizare trebuie să facă obiectul unei evaluări și unei monitorizări din partea angajatului respectiv, alături de superiorul său ierarhic.

Orice donație/sponsorizare trebuie menționată clar și exact în conturile contabile ale instituției.

ART. 13 IMPLEMENTARE

(1) Fiecare angajat din cadrul POLIȚIEI LOCALE A MUNICIPIULUI BACĂU are responsabilitatea de a urmări aplicarea corectă a prezentului *Cod de conduită anticorupție*. Are datoria de a evalua riscurile de corupție cu care se confruntă, în funcție de locul în care își desfășoară activitatea, de natura acestor activități și de contractanți.

Această evaluare se bazează pe o metodă elaborată în colaborare cu sistemul de control intern/managerial.

(2) Rolul angajaților

Respectarea și aplicarea acestor reguli se impune tuturor angajaților, conform funcțiilor și responsabilităților acestora. Fiecare angajat trebuie să fie vigilent în ceea ce-l privește, dar și în cadrul anturajului și al echipei sau cu privire la persoanele din responsabilitatea sa.

În cazul unor întrebări sau dificultăți referitoare la prezentele reguli și la implementarea acestora în cadrul instituției, fiecare angajat trebuie să apeleze la superiorul său ierarhic sau la persoanele calificate pentru a fi susținut.

(3) Sistemul de alertare intern

Dacă un angajat consideră că o prevedere legală sau regulamentară ori prezentele reguli nu sunt respectate sau sunt pe cale să nu fie respectate, atunci trebuie să informeze cât mai curând superiorul ierarhic, respectând regulile acestui sistem, legislația aplicabilă și regulile proprii ale instituției sale.

(4) Regimul disciplinar - sancțiuni

Orice acțiune întreprinsă prin încălcarea prezentului Cod de conduită anticorupție este susceptibilă să atragă după sine sancțiuni disciplinare. Aceasta va reprezenta o greșeală de natură să justifice aplicarea unor sancțiuni disciplinare, fără a prejudicia drepturile de acțiune în judecată, care pot fi exercitate de către instituție.

De altfel, orice acțiune întreprinsă prin încălcarea legilor și reglementărilor aplicabile în materie de combatere a corupției este susceptibilă să atragă după sine acțiuni disciplinare și penale pentru angajatul respectiv și sancțiuni penale pentru angajatorul său (exemple: sancțiuni financiară, pedeapsă cu închisoarea, excluderea de la licitațiile publice etc).

Sanțiunile și procesele adecvate vor fi cele prevăzute de legislația aplicabilă pentru angajatul respectiv și vor fi impuse cu respectarea procedurilor legale aplicabile și, în special, cu respectarea drepturilor și garanțiilor aplicabile angajatului respectiv.

Prin respectarea legislației aplicabile aceste sancțiuni vor putea include, în speță, concedierea din vina angajatului și solicitarea unor daune și despăgubiri de către POLIȚIA LOCALĂ A MUNICIPIULUI BACĂU, chiar dacă nerespectarea acestor reguli a fost detectată de către instituție în cadrul unui control intern.